

Posudek vedoucího diplomové práce

Posluchačka bc. Andrea Blahová podala v akademickém roce 2021/2022 na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy diplomovou práci s názvem *Chalcedonský koncil a jeho postavení v dějinách christologie*. Práce má kromě úvodu, závěru a nutných bibliografických údajů sedm členěných kapitol.

V kapitole první *Situace po skončení Efezského koncilu* navazuje na své bádání, které zúročila ve své obhájené bakalářské práci *Křesťanství a církev v 5. století po Kristu z pohledu Efezského koncilu* a v podkapitole *Monofysitismus* předjímá téma práce diplomové.

Historickým souvislostem se věnuje v druhé kapitole *Příčiny svolání Chalcedonského koncilu*. Připomíná důležité okolnosti a osobnosti s koncilem související (Eutychés a jeho učení, Lupičská synoda, Tomus ad Flavianum a politické souvislosti).

Ve snaze dát chalcedonský koncil do historických i dogmatických souvislostí načrtává ve třetí kapitole jakýsi přehled starověkých a středověkých koncilů, aby se pak vrátila k průběhu Chalkedonu, který podrobně rozebírá ve čtvrté kapitole *Průběh Chalcedonského koncilu*.

Dopady Chalcedonského koncilu (kapitola pátá) představují některá historická, dogmatická a eklesiologická témata, zejména pak vznikání tzv. nechalkedonských církví a terminologické otázky vyplývající z koncilních definic.

V šesté *Chalcedonský koncil z pohledu dějin dogmatu* podobně jako ve třetí kapitole se diplomantka pokouší o dohledání kontextu a zabývá se systematicko-teologickými otázkami pojetí dogmat, christologickými spory a soteriologickými souvislostmi chalcedonského dogmatu. Rozvíjí zejména Augustinovo pojetí a upozorňuje na rozdílné přístupy západní a východní teologie.

Závěr patří zhodnocení *Významu Chalcedonského koncilu pro vývoj křesťanství* (kapitola sedmá). To se autorce daří za pomoci teologů, jako je A. Molnár, L.Berghof, C.V. Pospíšil a dalších.

Celkové vyznění práce se mi jeví pozitivní. Doktorandce se podařilo představit chalcedonský koncil, analyzovat jeho christologickou definici, postavit jej do širokého kontextu dějinného i dogmatického. Oceňuji také práci s řadou významných našich autorů (Molnár, Pospíšil, Zvěřina), tak i zahraničních autorů především L. Grillmeier, ale také L.Berghof, A.Harnack, H.Küng, M.Schmaus J.O. de Urbina a dalších. Oceňuji také zpracování pravoslavných teologů A.V. Kartaševa, A.P. Kornilova J. Meyendorffa a S. Trojického. To dává práci ekumenický charakter a splňuje to mé očekávání, že se dnes teologické práce bez této „spolupráce“ neobejdou. Třetí ocenění patří i snaze aspoň se dotknout pramenů (Evagrius Scholasticus, Mansi, Migneho patrologie apod.)

Co vytknout? I přes to, jak jsem pochválil ekumenickou dimenzi práce, je patrný příklon autorky ke katolické teologii, to by na škodu nebylo, jen se občas objeví mezi vědeckými autoritami třeba výroky nebo citace Pia XII apod. Je patrná také větší závislost na textech Pospíšilových. Ta je ovšem vyvažována již zmíněnými autory. V složitosti filosoficko-teologických termínů možná občas unikne nějaké nedorozumění nebo chyba. Příklad. „Ježíš je soupodstatný s Otcem podle božství – stejné podstaty božské (božství je jedno) a soupodstatný s lidmi podle lidství – má vlastní lidskou přirozenost (lidství – lidská přirozenost není jen jedna – je spousta lidí ve světě – nejsou všichni lidé stejní); takže Ježíš byl jako jeden z lidí, originální lidská osobnost.“ (s. 46) To by všechno chtělo prověřit, domnívám se, že je to neadekvátní a uváděná stránka je nedostupná. A nakonec kontextové kapitoly třetí a šestá mohly být více integrovány do celku.

Přese všechny výhrady práce splňuje požadavky pro uznání diplomové práce. Doporučuji k obhajobě, a pokud je na mne, navrhuji hodnocení valde bene.

V. Ventura

Doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.

Dne 4. ledna 2023